

ภาคผนวก ก

เลขที่แบบสัมภาษณ์ _____

แบบสัมภาษณ์ เรื่อง การเลี้ยงบุตรด้วยนมแม่ของมารดาที่เข้าร่วมโครงการสายสัมพันธ์
แม่-ลูก โรงพยาบาลทุ่งโพธิ์ทะเล อ.เมือง จ.กำแพงเพชร

- คำชี้แจง 1. แบบสัมภาษณ์แบ่งออกเป็น 3 ส่วนได้แก่
- ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของมารดา และบุตร
 - ส่วนที่ 2 ข้อมูลด้านการเลี้ยงบุตรด้วยนมแม่
 - ส่วนที่ 3 ข้อมูลด้านปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเลี้ยงบุตรด้วยนมแม่
2. การบันทึกผลการสัมภาษณ์ กรุณาทำการสัมภาษณ์ทุกข้อ
3. ให้บันทึกเครื่องหมาย ลงใน [] หรือเติมข้อความลงในช่องว่างของแบบสัมภาษณ์แต่ละข้อให้ครบถ้วนที่ผู้ให้สัมภาษณ์ตอบ

วันที่สัมภาษณ์ _____ เดือน _____ พ.ศ. 2540

ชื่อมารดา _____ นามสกุล _____

บ้านเลขที่ _____ หมู่ที่ _____ ชื่อหมู่บ้าน _____

ตำบล _____ อำเภอ _____ จังหวัด กำแพงเพชร

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของมารดาและบุตร

1. มารดาอายุ _____ ปี
2. มารดาจบการศึกษาระดับสูงสุดระดับใด (ระบุดีการศึกษาระดับสูงสุดที่ได้รับ) _____
3. มารดาประกอบอาชีพอะไร
 - เกษตรกร
 - รับจ้าง, ลูกจ้าง
 - ค้าขาย
 - รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ
 - แม่บ้าน
 - อื่นๆ ระบุ _____
4. จำนวนบุตรคนที่มีชีวิตอยู่ _____ คน
5. ระยะห่างของการตั้งครรภ์
 - บุตรคนที่ 1 เกิดวันที่ _____ เดือน _____ พ.ศ. _____
 - บุตรคนที่ 2 เกิดวันที่ _____ เดือน _____ พ.ศ. _____ ระยะห่างว่าง _____ ปี / เดือน
 - บุตรคนที่ 3 เกิดวันที่ _____ เดือน _____ พ.ศ. _____ ระยะห่างว่าง _____ ปี / เดือน
 - บุตรคนที่ 4 เกิดวันที่ _____ เดือน _____ พ.ศ. _____ ระยะห่างว่าง _____ ปี / เดือน

ส่วนที่ 2 ข้อมูลด้านการเลี้ยงบุตรด้วยนมแม่

2.1 การเลี้ยงบุตรในอดีต (ถ้าเป็นบุตรคนแรกข้ามไปข้อ 2.2)

6. การเลี้ยงบุตรแต่ละคนทำให้นมชนิดใดแก่บุตรในระยะ 4 เดือนแรก (ระบุว่าเป็นนมแม่ นมผสม หรือ อื่นๆ) กรณีเป็นนมผสม หรือนมชนิดอื่นๆ ให้ระบุเหตุผล

บุตรคนที่ 1 ประเภทนม _____

ถ้าให้นมผสมหรือนมชนิดอื่นให้ระบุเหตุผล _____

บุตรคนที่ 2 ประเภทนม _____

ถ้าให้นมผสมหรือนมชนิดอื่นให้ระบุเหตุผล _____

บุตรคนที่ 3 ประเภทนม _____

ถ้าให้นมผสมหรือนมชนิดอื่นให้ระบุเหตุผล _____

7. กรณีที่เลี้ยงบุตรด้วยนมแม่ ท่านให้บุตรกินนมแม่อย่างเดียวโดยไม่ได้ให้อาหารชนิดอื่นแม้กระทั่งน้ำ เป็นเวลานานเท่าไร และให้บุตรหย่านมแม่เมื่ออายุเท่าไร

บุตรคนที่ 1 เลี้ยงบุตรด้วยนมแม่อย่างเดียวนาน _____ วัน/ เดือน

และให้หย่านมแม่เมื่อบุตรอายุ _____ ปี _____ เดือน

เหตุผลที่ให้บุตรหย่านมแม่ _____

บุตรคนที่ 2 เลี้ยงบุตรด้วยนมแม่อย่างเดียวนาน _____ วัน/ เดือน

และให้หย่านมแม่เมื่อบุตรอายุ _____ ปี _____ เดือน

เหตุผลที่ให้บุตรหย่านมแม่ _____

บุตรคนที่ 3 เลี้ยงบุตรด้วยนมแม่อย่างเดียวนาน _____ วัน/ เดือน

และให้หย่านมแม่เมื่อบุตรอายุ _____ ปี _____ เดือน

เหตุผลที่ให้บุตรหย่านมแม่ _____

2.2 การเลี้ยงบุตรด้วยนมแม่ในปัจจุบัน

8. บุตรคนปัจจุบันอายุ _____ เดือน _____ วัน

9. บุตรคนสุดท้ายเมื่อแรกเกิดถึง 4 เดือน มีปัญหาสุขภาพต้องมารับการรักษาที่โรงพยาบาลหรือไม่

ไม่มี

มี ระบุปัญหาสุขภาพ _____

10. ในระยะตั้งครรภ์ ท่านตั้งใจที่จะเลี้ยงบุตรด้วยนมแม่หรือไม่/ อย่างไร

ตั้งใจ โดยตั้งใจจะเลี้ยงบุตรด้วยนมแม่เป็นเวลานาน _____ เดือน

ระบุเหตุผล _____

ไม่ตั้งใจ

11. ในระยะตั้งครรภ์ท่านได้วางแผนในการเลี้ยงบุตรด้วยนมแม่อย่างไร ถ้าท่านต้องออกไปทำงาน นอกบ้าน

12. ในระยะเวลา 4 เดือนแรกบุตรของท่านได้รับนมชนิดใด

นมแม่อย่างเดียว ไม่ให้แม้กระทั่งน้ำ

นมแม่เป็นอาหารหลักและให้กินน้ำและน้ำผลไม้

นมผสมอย่างเดียว ระบุเหตุผล _____

นมแม่สลับกับนมผสม และให้น้ำด้วย

อื่นๆ ระบุ _____

13. บุตรได้รับนมแม่อย่างเดียว ไม่ให้แม้กระทั่งน้ำเป็นเวลานาน _____ วัน / เดือน

14. บุตรได้รับนมแม่และให้กินน้ำหรือน้ำผลไม้ด้วย โดยไม่ได้ให้อาหารอื่นเป็นเวลา _____ วัน / เดือน

15. ขณะนี้บุตรได้รับนมชนิดใด
- นมแม่อย่างเดียว
- นมผสมอย่างเดียว ระบุเหตุผล _____
- นมแม่และนมผสม ระบุเหตุผลให้นมผสมเพราะ _____
- อื่น ๆ ระบุชนิด _____ เหตุผล _____
16. ขณะนี้ ท่านให้บุตรหย่านมแม่แล้วหรือยัง
- หย่าเมื่อบุตรอายุ _____ เดือน
ระบุเหตุผล _____
- ยังไม่หย่า และจะให้บุตรหย่านมแม่เมื่ออายุ _____ เดือน
ระบุเหตุผล _____
17. ขณะนี้บุตรได้รับอาหารอะไรบ้าง และเริ่มให้เป็นครั้งแรกเมื่อใด
- ซีลีแล็ค เริ่มให้ครั้งแรกเมื่ออายุ _____ วัน / เดือน
เหตุผลที่ให้ _____
- ข้าว เริ่มให้ครั้งแรกเมื่ออายุ _____ วัน / เดือน
เหตุผลที่ให้ _____
- กล้วย เริ่มให้ครั้งแรกเมื่ออายุ _____ วัน / เดือน
เหตุผลที่ให้ _____
- ไข่ เริ่มให้ครั้งแรกเมื่ออายุ _____ เดือน
- เนื้อปลา เริ่มให้ครั้งแรกเมื่ออายุ _____ เดือน
- เนื้อหมู ไก่ เริ่มให้ครั้งแรกเมื่ออายุ _____ เดือน
- ผลไม้ (น้ำผลไม้) เริ่มให้ครั้งแรกเมื่ออายุ _____ เดือน
- ผัก เริ่มให้ครั้งแรกเมื่ออายุ _____ เดือน
- อื่น ๆ ระบุ _____ เริ่มให้ครั้งแรกเมื่ออายุ _____ เดือน

ส่วนที่ 3 ปัจจัยที่มีผลต่อการเลี้ยงบุตรด้วยนมแม่

3.1 ทางด้านบริการทางการแพทย์

18. ท่านเคยเห็นเอกสาร หรือป้ายแสดงข้อความ ที่แสดงถึงแนวทางการปฏิบัติในการส่งเสริมการเลี้ยงบุตรด้วยนมแม่ในโรงพยาบาลที่ท่านคลอดบุตรหรือไม่

- เคย (ตอบข้อ 19 ต่อ)
- ไม่เคย (ข้ามไปข้อ 20)

19. เอกสารหรือป้ายแสดงข้อความดังกล่าวมีส่วนทำให้ท่านตัดสินใจเลี้ยงบุตรด้วยนมแม่ใช่หรือไม่
- ใช่
- ไม่ใช่
20. ในขณะที่ตั้งครรภ์ท่านเคยได้รับคำแนะนำในการเลี้ยงบุตรด้วยนมแม่ เช่น ประโยชน์และความสำคัญของนมแม่ การให้บุตรดูดนมทันทีหลังคลอด หรือไม่
- ไม่เคย
- เคยได้รับคำแนะนำจาก
- เจ้าหน้าที่โรงพยาบาล
- อสม.
- อื่นๆ ระบุ _____
21. ในขณะที่ตั้งครรภ์เจ้าหน้าที่โรงพยาบาลเคยตรวจเต้านมและหัวนมของท่านหรือไม่
- ไม่เคย
- เคย และพบว่า ปกติ (ข้ามไปข้อ 23)
- ผิดปกติ (ตอบข้อ 22 ต่อ)
22. ในกรณีที่หัวนมมีความผิดปกติ เช่น หัวนมบอด หัวนมสั้น เจ้าหน้าที่โรงพยาบาลเคยให้แนะนำ เพื่อแก้ไขหรือไม่
- ไม่เคย
- เคย
23. เจ้าหน้าที่โรงพยาบาลได้แนะนำท่านให้เลี้ยงบุตรด้วยนมแม่อย่างเดียวในระยะ 4 เดือนแรกหรือไม่
- ไม่ให้คำแนะนำ
- ให้คำแนะนำ ตั้งแต่ _____
24. ขณะมารอคคลอดบุตรเจ้าหน้าที่โรงพยาบาลได้ให้คำแนะนำถึงวิธีการปฏิบัติในการให้บุตรดูดนมเป็นครั้งแรกหลังคลอดหรือไม่
- ไม่ให้คำแนะนำ
- ให้คำแนะนำ
25. หลังคลอดเจ้าหน้าที่โรงพยาบาลได้นำบุตรมาให้ดูดนมแม่เมื่อไร
- ทันทีภายในครึ่งชั่วโมง ท่านมีความรู้สึก _____
- เมื่อย้ายไปอยู่แผนกหลังคลอด
- อื่นๆ ระบุ _____

26. หลังคลอดขณะอยู่ในโรงพยาบาล เจ้าหน้าที่โรงพยาบาลเคยสาธิตวิธีการให้ลูกกินนมแม่ที่ถูกวิธีหรือไม่
- ไม่เคย
- เคย
27. หลังคลอดขณะอยู่ในโรงพยาบาล เจ้าหน้าที่เคยแนะนำวิธี หรือกระตุ้นท่านให้นำบุตรให้ดูนมแม่บ่อยๆ หรือไม่
- ไม่เคย
- เคย เพื่ออะไร (ระบุเหตุผล) _____
28. ภายหลังจากคลอดขณะอยู่ในโรงพยาบาลท่านได้อยู่กับบุตรตลอดเวลาใช่หรือไม่
- ไม่ใช่ เพราะ _____
- ใช่
29. เจ้าหน้าที่โรงพยาบาลเคยอธิบายให้ทราบถึงผลเสียของการให้บุตรดูดหัวนมยาง หัวนม หลอก หรือหัวนมปลอมหรือไม่
- ไม่เคย
- เคย มีผลทำให้ _____
30. เจ้าหน้าที่โรงพยาบาลเคยสอนวิธีการปฏิบัติในการบีบน้ำนม หรือเก็บน้ำนมไว้ให้บุตรรับประทานในเวลาที่ท่านไม่สามารถเลี้ยงบุตรได้ด้วยตนเอง
- เคย
- ไม่เคย
31. มีบุคคลภายในชุมชนของท่านเป็นผู้ที่เคยแนะนำและให้ความช่วยเหลือได้ ในกรณีที่ท่านประสบปัญหาในการเลี้ยงบุตรด้วยนมแม่
- มี คือ _____
- ไม่มี

3.2 ทางด้านสังคมและเศรษฐกิจ

32. ครอบครัวของท่านมีรายได้ประมาณ เดือน/ปี ละ _____ บาท
33. ท่านคิดว่ารายได้ของครอบครัวท่านมีความเพียงพอสำหรับการใช้จ่ายโดยที่ท่านไม่จำเป็นต้องออกไปทำงานนอกบ้านเพื่อหารายได้เพิ่มใช่หรือไม่
- ใช่
- ไม่ใช่
34. ท่านมีปัญหาทางเศรษฐกิจที่ต้องออกไปทำงานนอกบ้าน หลังได้หยุดพักหลังคลอดเป็นเวลา _____ เดือน

35. กรณีที่ท่านต้องออกไปทำงานนอกบ้าน ท่านเลี้ยงบุตรด้วยนมแม่หรือไม่ อย่างไร
- [] เลี้ยง โดย _____
- [] ไม่ได้เลี้ยง
36. ท่านมีบุคคลในครอบครัวเป็นผู้ให้ความสนับสนุนและส่งเสริมในการเลี้ยงบุตรด้วยนมแม่หรือไม่
- [] ไม่มี
- [] มี คือ _____
37. ท่านเคยให้บุตรกินนมแม่ในที่สาธารณะหรือไม่
- [] ไม่เคย ถ้าบุตรหิวให้กิน _____
- [] เคย และรู้สึกว่าเป็นเรื่องปกติก่อนหน้านี้
- [] ไม่สะดวกเพราะ _____
- [] เป็นเรื่องปกติ สามารถให้ได้โดยสะดวก
38. กลุ่มมารดาในชุมชนของท่านส่วนใหญ่เลี้ยงบุตรในระยะ 4 เดือนแรก ด้วยนมชนิดใด
- _____

3.3 ทางด้านการตลาด

มารดาที่ไม่เคยเลี้ยงบุตรด้วยนมผสมหรือนมชนิดอื่นที่ไม่ใช่นมแม่ ชำมไปข้อ 44

39. ท่านใช้นมผสมยี่ห้อ ระบุ _____ ราคากระป๋องละ _____ บาท
- ใช้นมผสมเดือนละ _____ กระป๋อง เป็นเงิน _____ บาท
- เพราะเหตุใดท่านจึงใช้นมผสมเลี้ยงบุตร
- _____
- _____

40. ทำไมท่านจึงเลือกใช้นมผสมยี่ห้อนี้ / ถ้ามีผู้แนะนำโปรดระบุผู้แนะนำ
- _____
- _____

41. ส่วนใหญ่ท่านซื้อนมผสมจากที่ใด

- [] ตลาดในเมือง / อำเภอ
- [] ร้านค้าในหมู่บ้าน
- [] รถเว่ขาย
- [] อื่นๆ ระบุ _____

42. ท่านมีความสะดวกในการซื้อนมผสมหรือไม่

สะดวก เพราะ _____

ไม่สะดวก เพราะ _____

43. ท่านคิดว่าราคาของนมผสมเป็นอย่างไรเมื่อเทียบกับคุณค่าและปริมาณ

ถูก

แพง ยังคงใช้เพราะ _____

สมควรแก่ราคา

ข้อ 44- 46 ให้ถามมารดาทุกคน

44. ท่านเคยเห็นการโฆษณาผลิตภัณฑ์นมผสมสำหรับทารกจากแหล่งใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

โทรทัศน์

วิทยุ

หนังสือพิมพ์ วารสาร

ป้ายโฆษณา

ไปสเตอร์ แผ่นพับ

อื่นๆ _____

ถ้าเคยเห็นท่านมีความรู้สึกอย่างไรต่อนมผสม

45. ท่านคิดว่าการเลี้ยงบุตรด้วยนมผสมมีประโยชน์หรือไม่ อย่างไร

46. ท่านคิดว่าการเลี้ยงบุตรด้วยนมแม่มีประโยชน์หรือไม่ อย่างไร

ภาคผนวก ข

ตาราง 1 จำนวนและร้อยละของมารดา จำแนกตามชนิดของอาหารเสริมประเภทต่างๆ และเวลาที่เริ่มให้

ชนิดอาหาร	จำนวน	ร้อยละ
ซีลีแล็ค	47	100.0
< 4 เดือน	18	38.3
4-6 เดือน	29	61.7
กล้วย	56	100.0
< 4 เดือน	20	35.7
4-6 เดือน	36	64.3
ข้าว	49	100.0
< 4 เดือน	22	44.9
4-6 เดือน	27	55.1
ผลไม้ (น้ำผลไม้)	29	100.0
< 4 เดือน	9	31.0
4-6 เดือน	20	69.0
ไข่	33	100.0
< 4 เดือน	5	15.2
4-6 เดือน	28	84.8
ปลา	11	100.0
< 4 เดือน	3	27.3
4-6 เดือน	8	72.7
เนื้อหมู ไก่	22	100.0
< 4 เดือน	4	18.2
4-6 เดือน	18	81.2
ผัก	18	100.0
< 4 เดือน	2	11.1
4-6 เดือน	16	88.9

ตาราง 1 อาหารเสริมที่มารดานิยมให้บุตรรับประทานก่อนมีอายุ 4 เดือนนั้น คือข้าว
กล้วย และซีลีแล็ค โดยเฉพาะ ข้าว นั้น มีมารดาถึงร้อยละ 44.9 ที่ให้บุตรกินข้าวก่อนมีอายุครบ 4
เดือน ส่วนใหญ่จะเริ่มให้ในช่วงที่บุตรมีอายุครบ 3 เดือน และมีมารดา 2 รายที่ให้บุตรรับประทาน
ข้าวกับกล้วยตั้งแต่บุตรมีอายุได้เพียง 15 วัน ด้วยเหตุผลเนื่องจากมีผู้สูงอายุแนะนำให้ปฏิบัติ
และเคยปฏิบัติในการเลี้ยงบุตรคนก่อนๆ มีมารดาร้อยละ 38.3 ที่ให้ซีลีแล็คก่อนบุตรอายุครบ 4
เดือน นอกจากนี้อาหารประเภท เนื้อหมู ไก่ ซึ่งมีการแนะนำให้บุตรรับประทานเมื่อมีอายุครบ 7
เดือนนั้น มารดาร้อยละ 18.2 เริ่มให้บุตรรับประทานเนื้อหมู หรือไก่ ตั้งแต่บุตรอายุไม่ครบ 4 เดือน

ภาคผนวก ค

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ

นายแพทย์นิติ	วรรณัจฉริยา	นายแพทย์ 8 ผู้เชี่ยวชาญด้านเวชกรรม สาขาเวชกรรมป้องกัน สำนักงานสาธารณสุข จังหวัดเชียงใหม่
แพทย์หญิงกรรณิการ์	บางสายน้อย	นายแพทย์ 8 ผู้เชี่ยวชาญด้านเวชกรรม สาขาเวชกรรมกุมาร สถานส่งเสริมอนามัยแม่และเด็ก (ร.พ.แม่และเด็ก) ศูนย์ส่งเสริมสุขภาพเขต 10 จังหวัดเชียงใหม่
คุณรจิต	หวนสุริยา	นักวิชาการส่งเสริมสุขภาพ 7 สถานส่งเสริมอนามัยแม่และเด็ก (ร.พ.แม่และเด็ก) ศูนย์ส่งเสริมสุขภาพเขต 10 จังหวัดเชียงใหม่
คุณสง่า	ดามาพงษ์	นักวิชาการส่งเสริมสุขภาพ 8 กองโภชนาการ กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ นางสาววรรรณ แพทย์หลักฟ้า

วัน เดือน ปีเกิด 7 มิถุนายน 2512

การศึกษา ประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์
วิทยาลัยพยาบาลพุทธชินราช จังหวัดพิษณุโลก
ปีการศึกษา พ.ศ.2534

การทำงาน พยาบาลประจำการ ฝ่ายการพยาบาล
โรงพยาบาลทุ่งโพธิ์ทะเล อำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร
พ.ศ. 2534-ปัจจุบัน